

شماره :

تاریخ :

پیوست :

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان شمالی - بجنورد
Bojnord Chamber Of Commerce, Industries, Mines & Agriculture

بسمه تعالی

جلسه کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد

اطلاعات جلسه

تاریخ جلسه:	محل نشست:	ساعت شروع:	ساعت خاتمه:
۱۴۰۳/۱۱/۰۱	سالن جلسات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد	۹:۰۰	۱۲:۰۰

اعضای حاضر در جلسه آقایان: محمدی، الهامی، حسین نژاد، باقری، تشکری، بیجندی، شاه پسندی، ناطقی، داودی، ساعدی، شادلو، فخر فاطمی، رحمانی، مجرد، عمرانی، رهنما، امیدوار، علی آبادی، مهاجری، تقی پور، واحدی، والی زاده، واحدی، مجرد، ابراهیم خانم ها: محروقی، رشیدی، قدوسی، برزگر

دستور جلسه:

- ۱- بحث و بررسی مشکلات ایجاد شده در بستر و حریم رودخانه اترک با فعالین مرتبط در این بخش و شرکت آب منطقه ای
- ۲- مطالبه گری فعالین بخش کشاورزی در خصوص عدم اجرایی نشدن احداث سد در منطقه قوردانلو از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی استان

مشروح مذاکرات

جلسه کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی بجنورد ساعت ۹:۰۰ روز ۲شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۱ با حضور اکثریت اعضاء برگزار گردید.

در ابتدا جناب آقای محمدی رئیس محترم کمیسیون ضمن ارائه دستور جلسه بروز پدیده سیلاب و تخریب محصول و ورود آن در سطح زمینهای مجاور حریم را عاملی مهم در بروز مشکلات حادث شده برای کشاورزان دانستند و بر ضرورت بازنگری کارشناسان شرکت آب منطقه ای بر حریم و بستر رودخانه اترک در جهت حل و فصل مشکلات ایجاد شده برای فعالین منطقه تاکید نمودند. از این رو بیان داشتند تیمی متشکل از نماینده کشاورزان منطقه و کارشناسان شرکت آب منطقه ای جهت پیگیری و بررسی موضوع ایجاد و اقدامات لازم در این خصوص بعمل آید. در ادامه بیان داشتند جهت اجرا حذف بندها از مالکین دعوت بعمل آید و در بحث بازنگری و بحث لایروبی رودخانه اترک با حمایت نمایندگان محترم استان بیل مکانیکی تهیه و در جهت اجرای آن توسط مالکین و با هزینه این عزیزان صورت گیرد.

جناب آقای شاه پسندی از فعالین بخش کشاورزی و رئیس محترم هیات مدیره (دامپروی) اتاق اصناف کشاورزی ضمن اشاره بر جلسات برگزار شده پیرامون مسئله مذکور با شرکت آب منطقه ای از ضرورت بازنگری برای حل این مشکل تاکید نمودند و ابراز داشتند علیرغم پیگیری موضوع (تعرفه آب، حریم و بستر رودخانه اترک) مورد اقدامات لازم قرار نگرفته و مشکلی جدی را برای اسناد اراضی مجاور حریم بویژه آبیاری های نوین و... ایجاد نموده است. ایشان با اشاره بر خشکسالی های متوالی طی سالیان گذشته بر بهره مندی از روش های نوین آبیاری تاکید نموده و این مطلب را مشکلات عدیده و ایجاد شده پیرامون موضوع آب مورد توجه ویژه ای قرار گیرد. ایشان بحث آبیاری نوین را مهمترین موضوع در کشاورزی استان قلمداد نموده و سازمان جهاد کشاورزی استان را متولی این امر مهم دانستند و خواستار پیگیری دقیق تر و مستمر مشکلات این حوزه گردیدند. ایشان خواستار مدیریت در حل موضوعات توسط دستگاههای متولی همگام با در نظر گرفتن منافع فعالین دانسته و ابراز داشتند این عوامل می بایست بصورت کارشناسی و توجه بر تمامی جوانب امر از سوی ایشان انجام پذیرد. در عین حال یادآور شدند جلسه ای با حضور نمایندگان و مسئولین شهر در راستای چگونگی تصمیم در خصوص بازنگری رودخانه صورت پذیرد.

سرکار خانم محروقی معاونت محترم مجامع و شوراها اتاق با تاکید بر فراوانی موضوعات و مشکلات حوزه کشاورزی استان، خواستار ارائه بیانات و پیشنهادات اعضاء حاضر با توجه به تجربیات خویش و در چارچوب دستور جلسه برای بررسی علل و ریشه یابی این موضوع گردیدند. ایشان یادآور شدند بمنظور ارزیابی از وضعیت موجود تیمی از کشاورزان، مسئولین ذی ربط و... در خصوص بازدید از منطقه برای چگونگی حذف آب بند و لایروبی به محل اعزام گردند.

جناب آقای داودی از فعالین بخش کشاورزی مشکلات عدیده ای را از قبل این موضوع متوجه کشاورزان دانسته و بیان داشتند طبق اطلاعات و نقوش ارائه شده از سوی آب منطقه ای در خصوص حریم بستر رودخانه اترک تقریباً زمینی برای کشاورزی باقی نمانده و مالکیت این اراضی از کشاورزان سلب گردیده است و این در حالی است که مالکیت بر اساس اسناد و مدارک مربوطه متعلق به کشاورزان بوده و بهتر است در صورت بروز خسارات از ایشان خریداری گردد. ایشان بیان داشتند رودخانه

اترک یک رودخانه دائمی بوده و اقتصاد کشاورزی منطقه وابسته به آن می باشد و اولویت این امر در لایروبی و احیاء رودخانه و بعضاً تعیین حریم بستر آن می باشد . وی از اعتراض شدید فعالین و مالکین اراضی به سازمانهای متولی خبردادند و ابراز داشتند طبق خبرهای رسیده مشارکت یک شرکت مستقر در تهران درخصوص کارشناسی موضوع تعیین حریم بستر و... بدون حضور فیزیکی عوامل اجرایی را عاملی در ایجاد و افزایش تنش در این خصوص دانسته که می بایست مورد بازنگری قرار گیرد و از بروز پدیده زه در زمینهای حاشیه اترک (سیساب تا اخلدنگه و...) بواسطه نفوذ آب چشمه و.. به داخل زمینهای کشاورزی و از دست رفتن این اراضی در آینده نزدیک خبر دادند. در ادامه خواستار بررسی و ایجاد بستری مناسب برای بهره مندی از روشهای نوین آبیاری در منطقه گردیدند و بر این مهم تاکید نمودند در صورت عدم توجه بر این موضوع تنشهای اجتماعی شدیدی متوجه منطقه خواهد گردید.

جناب آقای ناطقی از فعالین حوزه کشاورزی بیان داشتند با توجه به وقوع سیلاب و تخریب اراضی در حاشیه رودخانه و ایجاد خسارت ناشی از آن برای کشاورزان که سبب تغییر در محل فعالیت ایشان می گردد ، علت ایجاد این مشکل را عدم احداث کانال ، ایجاد انهار و زیرساخت لازم در حریم رودخانه از سوی متولیان امر دانسته و ضرورت نگرش و تدبیر جهت ساماندهی و بازنگری در تعیین حریم بستر و مقیاس را از سوی شرکت آب منطقه ای با همراهی فعالین منطقه خواستار گردیدند .

جناب آقای مجرد از فعالین کشاورزی وقوع سیلاب را بواسطه عدم ایجاد زیرساخت و ساماندهی متولیان و دستگاههای ذی ربط در این خصوص متوجه کشاورزان دانسته و بیان داشتند با توجه به اینکه اراضی دارای سند مالکیت می باشد می بایست در این خصوص موضوع مورد ارزیابی و بازنگری قرار گیرد . ایشان از خسارت سیلاب در سال گذشته به ۱۵ هکتار از اراضی خویش خبر دادند و عنوان نمودند در حدود ۳ کیلومتر از رودخانه را با هزینه شخصی لایروبی کرده اما متأسفانه هیچ مسئولی در این خصوص از وضعیت فوق و خسارات وارده اطلاعی نداشته و اقدامی دراین خصوص انجام نداده است . وی همچنین وضعیت اراضی مورد هجوم سیل و ... را به واسطه بروز شوره خاک و گیاهان هرز نی و گز غیر قابل شخم و کشت دانسته که حتی در صورت اقدامی موثر جهت از بین بردن آن موجب ایجاد مشکل با منابع طبیعی ، آب منطقه ای و... می گردد . در این خصوص بیان داشتند مشکلات ایجاد شده می بایست مورد توجه مسئولین امر قرار گیرد و در رفع آن اقدامات لازم را به انجام برسانند .

جناب آقای رهنما از فعالین کشاورزی با ذکر مثالی از اقدامات کشور هلند در توسعه اراضی کشاورزی با استفاده از شن و ماسه و سنگ و... با ایجاد ساختاری جهت عقب نشینی دریا و... و افزایش سطح کشت و گسترش اراضی جهت تامین محصول و.. سخن گفته و این امر را سبب بهره وری حداکثری از وضعیت موجود دانستند . ایشان بیان داشتند در ایران ما ۳۶ میلیون هکتار زمین داریم که در حال حاضر ۱۰ تا ۲۰ میلیون هکتار زیر کشت دیمی و آبی بوده و که تا ۴۰ میلیون هکتار هم قابل توسعه است . ایشان تغییرات اقلیمی و وقوع حوادث طبیعی ناشی از عوامل انسانی و محیطی را عامل مهم در ایجاد مشکلات امروز در حوزه کشاورزی و بویژه در بحث رودخانه اترک دانستند و با اشاره به بحث احداث بند انحرافی منطقه سورک بدون توجه به ایجاد ضرائح آن اعم از دریچه تخلیه ، حوضچه آرامش و... به ایراد سخن پرداخته و این موانع را سبب ورود سیلاب به اراضی کشاورزی دانستند که با توجه به شیب ملایم رودخانه سبب بروز تخریب در اراضی گردیده است . ایشان تخریب بند انحرافی با نصب ایستگاه پمپاژ برای افراد داراری حق آبه و لایروبی رودخانه را خواستار شدند و بیان داشتند با هزینه خویش و ایجاد زه کش توانستند تا حدودی مشکل ایجاد شده را کاهش دهند اما از طرفی سازمان حفاظت از محیط زیست با توجه به تالاب ایجاد شده در محل این منطقه را برای حضور پرندگان و... مناسب دانسته و مانعی برای ادامه کار و اصلاح موارد فوق بیان داشتند و در ادامه به تصرف ۶ هکتار از اراضی خویش توسط شرکت آب منطقه ای خبر دادند .

جناب آقای عمرانی از فعالین کشاورزی نیز با بروز خسارات سیل به ۳ هکتار از اراضی خویش در سال گذشته خبر دادند و خواستار پیگیری در بحث لایروبی روخانه و حل و فصل مشکلات موجود گردیدند و بیان داشتند طی نامه ای به شورای روستای عبدال آباد ، قشلاق و آق تپه در سفر ریاست جمهوری به استان خواهان توجه مسئولان و متولیان امر به این موضوع گردیدند

جناب آقای رحمانی از فعالین کشاورزی توجه ویژه مسئولان دست اندرکار جهت حل مشکلات در رودخانه اترک و لایروبی آن و در عین حال سم پاشی کشاورزان منطقه جهت حذف گیاهان هرز نی و گز در کنار گذر رودخانه را خواستار شدند و بیان داشتند اگر اراضی در مسیر حریم بستر رودخانه هست طبق قانون این راضی از کشاورزان خریداری شود زیرا این اراضی تحت مالکیت و دارای سند بنام می باشد .

جناب آقای فخر فاطمی از فعالین کشاورزی نیز با بیان اینکه تنها دارایی دو هکتاری این خانواده جزء بستر رودخانه اترک قرار گرفته و از قبل این مشکل هیچ منبع درآمدی را دارا نمی باشد به ایراد سخن پرداختند و خواستار تعیین تکلیف این مشکل با وجود سند دار بودن زمین از سوی متولیان گردیدند .

جناب آقای امیدوار از فعالین کشاورزی ، دامدار و تولید کننده لبنیات اترک شیر اترکی وجود ندارد نیز بحث لایروبی رودخانه را عاملی مهم در جلوگیری از ایجاد سیل و ... دانسته و بندهای انحرافی را سبب ایجاد این مشکل دانستند و بر پیگیری موضوع با توجه به اهمیت آن در کشاورزی فعالین منطقه تاکید نمودند .

جناب آقای الهامی عضو محترم کمیسیون با تاکید بر دستور کار قرار گرفتن موضوع در شورای گفتگو ، بیان داشتند در مورد چاههای کشاورزی نیز مشکلی که وجود دارد حق برداشت و دبی اختصاصی برای هر چاه علیرغم قرار گرفتن در یک منطقه متفاوت بوده و این امر سبب بروز خسارت و مشکلات برای کشاورزان منطقه گردیده است . ایشان همکاری و هماهنگی متولیان با مردم محلی و کشاورزان را راهگشای معطلات بخش کشاورزی استان دانستند و خواستار شفافیت موضوع و ارائه راهکار و اقدام لازم گردیدند

جناب آقای حسین نژاد مدیریت محترم حفاظت و بهره برداری از منابع آب شرکت آب منطقه ای ، با اشاره به دستور جلسه مذکور از ارائه گزارشات توسط همکاران این مجموعه به ایراد سخن پرداختند و در ادامه بیان داشتند در خصوص بحث تخصیص اعتبارات برای بحث آبخیزداری ، آبیاری تحت فشار ، خطوط انتقال و بویژه لایروبی با حضور فرمانداری ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و.... اقدامات لازم مبذول گردد . ایشان از وضعیت بندهای انحرافی و بویژه در منطقه سورک با توجه به شیب زمین آن را مانعی در حرکت آب یاد کرده و گسترش گیاهان هرز مانند نی و گز مانع حرکت آب و رسوب گذاری و در نهایت وقوع سیلاب که به علت هم سطح شدن با اراضی منطقه شده و موجب شوره زار و تخریب زمینهای اراضی و برهم خوردن EC آب و ... می گردد . از این رو خواستار ارائه مصوبه جلسه در خصوص تشکیل تیمی متشکل از کشاورزان حاشیه اترک ، جهاد کشاورزی ، آب منطقه ای و مشاوران جهت بررسی و شفافیت موضوع فوق و در نهایت ارائه در کمیسیون ماده ۳ و رفع ابهامات و مشکلات موجود گردیدند و از بازنگری در بحث حریم و بستر رودخانه اترک با توجه به ابلاغ مجوز در آب منطقه ای خبر دادند.

جناب آقای باقری کارشناس ارشد محترم مهندسی رودخانه شرکت آب منطقه ای استان با اشاره به دغدغه مندی در حوزه مطالعات رودخانه اترک و مشکلات عدیده که ایجاد گردیده به ایراد سخن پرداخته و در جهت برون رفت از وضعیت موجود ، برحسب تکلیف و اجرای قانون مطالعاتی طبق ماده ۲ قانون توزیع عادلانه آب از سال ۸۵ تا ۹۲ در سه بازه در رودخانه اترک مورد بررسی قرار گرفته و کارهای نقشه برداری و.. انجام گرفته است . ایشان بحث تعیین حریم رودخانه اترک را ۲۰ مترعنوان نموده که این عدد در کل کشور یکسان بوده و بیش از این نمایشد و در ادامه به قرائت آیین نامه تعیین حد بستر رودخانه ها و حریم آنها و مسیل ها مصوب ۱۶ / ۱۲ / ۱۳۶۱ مجلس شورای پرداختند . ایشان با بیان اینکه تا قبل از تشکیل استان مطالعات حریم بستر اجرا نگردیده و بعد از آن با جهش خوبی این کار انجام و تا شعاع ۱۰۰۰ کیلومتر را مورد مطالعه قرار دادند . در این راستا از شرکت آب منطقه ای ایران تقاضای بازنگری انجام گردید که در نهایت در دیماه ۱۴۰۲ از همکاران آب منطقه ای در تهران تقاضای بازدید از منطقه صورت پذیرفت و دو ماه بعد در مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۵ مجوز جهت مطالعه و بازنگری حریم بستر صادر گردید و بیان داشتند قطعا در جای که اعتراض هست از طریق کمیسیون ماده ۳ قابلیت بررسی و پیگیری موجود می باشد . ایشان از تخصیص اعتبارات به مبلغ یک میلیارد تومان برای بازنگری و مطالعه موردی تا ۴۰ کیلومتر بویژه در مناطق تنش زا و قره خان بندی خبر دادند که در حال انجام می باد . در بحث رفع مشکل آب بندها از تهیه نقشه (پروفیل طولی) رودخانه به ایراد سخن پرداخته و بیان داشتند طبق گراف های تهیه شده از نقشه مناطقی از رودخانه در فواصل مختلف افتادگی داشته و شیب کاهش می یابد بدین جهت لازم است ابتدا مشکل آب بندها مرتفع و سپس اقدام به لایروبی روخانه انجام گیرد . ایشان از محدودیت اعتبارات در انجام پروژه یاد کردند و بیان داشتند برای فاز ساماندهی (لایروبی) و فاز اجراء در انتظار اخذ بودجه لازم می باشیم و به محض دریافت کارهای لازم صورت می پذیرد .

جناب آقای بیجندی کارشناس محترم از دفتر فنی شرکت آب منطقه استان بیان داشتند کارهای مطالعاتی سد قوردانلو انجام شده اما در حال حاضر سیاست های کلان کشور در جهت اجرای طرح های نیمه تمام با اولویت مرزی بویژه سدهای تامین آب شرب بوده و تخصیص اعتبار در اجرای این پروژه ها صورت می گیرد و این در حالی است که همچنان توسط شرکت آب منطقه ای موضوع پیگیری و در جهت اجرای آن بصورت طرح اولویت دار می باشد اما کمکان این طرح با توجه به موارد ذکر شده مکسوت مانده است

جناب آقای تشکری رئیس محترم مدیریت بحران سازمان جهاد کشاورزی استان نیز با توجه به اهمیت موضوع و فعالیت کشاورزان در منطقه بیان داشتند این سازمان در سفر ریاست محترم جمهور به استان و وزیر محترم جهاد کشاورزی و انعکاس این امر به ایشان این موضوع به وزارت نیرو نیز منعکس گردید . بنابراین این مضع تنها استانی نبوده بلکه بصورت ملی در حال پیگیری میباشد . از این رو خواستار خروجی این جلسات بهجهت طرح در شورا و مصوبات آن برای کمک به پیگیری مصوبات الزامی میباشد . در ادامه از چرایی ایجاد سیل به ایراد سخن پرداخته و بیان داشتند آیا با انجام تمامی الزامات اعم از حذف آب بندها و لایروبی مشکل موجود مرتفع می گردد ؟ ایشان در بحث حذف آب بندها با توجه به اینکه هر آب بندی مالک داشته و برای ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر می باشد لازم است اصولی و طبق راهکار ارائه طریق گردد زیرا مالک نهایی مردم بوده و جهاد کشاورزی در تصمیم گیری نهایی نقشی ندارد و در عین حال یادآور شدند ایجاد هرگونه سازه در رودخانه با همکاری آب منطقه ای صورت می پذیرد . در ادامه از انعکاس این بحث به حوزه آب و خاک سازمان و تماس با مرتبطن در منطقه و... خبردادند . ایشان در بحث آبیاری تحت فشار بیان داشتند در حال حاضر ۶ هزار هکتار اراضی آماده انجام کار داریم ومطالعات نیز صورت گرفته و به محض تخصیص اعتبار کار صورت می پذیرد . در این راستا بحث حرایم را برای این سازمان از حیث ارائه مجوز دام ، بویژه گلخانه و توسعه سرمایه گذاری در این بخش مهم دانسته که در حال حاضر مانعی برای اجراء و انجام آن می باشد . در ادامه خواستار موضوعیت اصلاحیه این آیین نامه اجرایی مذکور جهت انجام بازنگری در رفع چالش های آتی گردیدند .

ردیف	شرح	پیگیری	مهلت
------	-----	--------	------

۱	مقرر گردید تیمی متشکل از شرکت آب منطقه ای ، کشاورزان منطقه ، سازمان جهاد کشاورزی و مشاور مربوطه جهت شفاف سازی موضوع برای بازدید از مناطق مذکور در اجرای طرح ایجاد گردد .	کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی
۲	مقرر گردید در بحث لایروبی و حذف بندهای انحرافی با حضور مالکین و ذی نفعان مربوطه جلسه ای برگزار گردد	کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی
۳	مقرر گردید جلسه ای در بحث تعیین حد تعرفه آب و.. با متولیان ذی ربط برگزار گردد	کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی
۴	مقرر گردید برای موضوعیت اصلاحیه آیین نامه اجرایی مذکور جهت انجام بازنگری در رفع چالش های آتی مرتبط با حریم و بستر رودخانه اترک جلسه برگزار گردد	کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی
۵	مقرر گردید جلسه ای در خصوص بررسی موانع توسعه سد دربند (سرشاخه اترک) واقع در منطقه مانه و سملقان برگزار گردد	کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی
۶	مقرر گردید عضویت اتاق بازرگانی در جلسات شورای آب استان پیگیری گردد	کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی